

RADOŠINSKÉ NOVINY

DVOJMESAČNÍK ZO ŽIVOTA OBČANOV RADOŠINY A BZINIEC

Ročník XV Číslo 6

Nepredajné

December 2013

Rok je za nami

**Všade znie ozvena vianočného ticha, odnie-
kiaľ z tmy mráz do okien dýcha. Sviečka
i prskavka v našich očiach žiari. Prišiel čas
obrátiť list v kalendári.**

Odkrajujeme posledné dni z roku 2013. Život v našej obci bol pestrý a bohatý na rôzne udalosti, podujatia, stretnutia. Nie všetci mi dáte za pravdu, že rok sa vydaril. Možno mali niektorí väčšie očakávania, ako sa im dalo splniť, ale naraz to nejde. Darilo sa našim požiarnikom, sú zohratý tím a urobili dobré meno v širokom okolí. Chuť pracovať ďalej, nevzdávať sa, nadšenie a elán, ale aj pekné výsledky vidíme vo futbalovom klube, aj tu je zohratá partia, jeden za všetkých, všetci za jedného. Výsledky našich poľovníkov hovoria za všetko. Prírodný amfiteáter, súťaže, akcie pre širokú verejnosť, to je výsledok ich tvrdej práce. Radosť robí spevácky súbor Radošania, ktorý nechýba na žiadnej akcii. Únia žien často prikladá ruku k dielu a po-

máha pri organizácii kultúrnych podujatí, ktoré potešia deti i dospelých. Klub dôchodcov pomáha zmysluplne tráviť čas našim seniorom. Mnohí naši podnikatelia pomáhajú obci prácami, ale i poskytnutím strojov na vykonanie rôznych prác. Telocvičňa je od jesenných až do jarých dní obsadená mnohými športovcami či už aktívnymi, alebo pasívnymi. V obci to žije.

Každý má možnosť zapojiť sa do práce i zábavy v niektorej z organizácií, pomôcť, byť užitočný. Ľudia sa navzájom stretávajú, zbližujú. Počas stretnutí si poradia, porozprávajú, vypočujú si jeden druhého. A to je v dnešnej ťažkej dobe dôležité. Nájst si čas jeden na druhého, tiež relaxovať pri hociktovej spomenutej činnosti, nábrať nové poznatky. Všetkým nadšencom patrí obdiv a pochvala a tí, ktorí sa nezapoja do ničoho, nech to aspoň neznepríjemňujú druhým.

G.b.

Všetkým našim občanom z Radošiny a Bziniec prajeme krásne prežitie Vianočných sviatkov v kruhu svojich rodín a do nového roku 2014 veľa zdravia a osobných aj pracovných úspechov.

Obecný úrad Radošina

RADOŠINSKÉ NAIVNÉ DIVADLO SLÁVILO 50. VÝROČIE VZNIKU

Stanislav Štepka ďakuje za odslúženie sv. omše za žijúcich i nežijúcich členov RND.
Foto: Lukáš Chovanec

Z ROKOVANIA OBEČNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

27. novembra 2013 sa v zasadačke Obecného úradu Radošina konalo zasadanie obecného zastupiteľstva. Zasadanie otvorila starostka obce JUDr. Marta Kolková, privítala prítomných a oboznámila ich s programom rokovania.

Pri kontrole plnenia úloh z uznesenia sa opätovne riešil problém parkujúcich autobusov na ceste pred Obecným úradom. Keďže stále jeden autobus parkuje na Školskej ulici, vodiča treba znova upozorniť a odporučiť mu parkovanie na Družstevnej ulici na parkovisku pri ihrisku, pretože svojím postavením zneprehľadňuje križovatku ku škole, a môže dôjsť k dopravnej nehode.

Pri prešetrovaní vlastníckych práv k parc. č. 854, resp. pri zisťovaní vlastníckych práv rodiny Lakatovej na katastrálnom odbore Okresného úradu v Topoľčanoch nebolo zistené, že by uvedenú parcelu mali vo vlastníctve predkovia rodiny Lakatovej, ani rodina Vičanová, od ktorej susednú parcelu rodina Lakatová odkúpila. Parcela č. 854 patrí obci Radošina a z toho dôvodu je možné ponúknuť rodine Lakatovej parcelu č. 854 vo výmere 510 m² na odkúpenie za cenu, v akej obec predáva pozemky, alebo uzatvoriť nájomnú zmluvu na prenájom uvedenej parcely.

Starostka obce informovala o dokončenej výstavbe kanalizácie na Družstevnej ulici a následnej rekonštrukcii cesty. Ďalším bodom programu boli kontrolorkou obce predložené správy o kontrolnej činnosti, kde neboli zistené žiadne porušenia zákona. Predmetom kontroly bolo:

- kontrola vybavovania sťažností a petícií,
- kontrola čerpania pohonných hmôt,
- kontrola plnenia rozpočtu obce,
- kontrola procesu verejného obstarávania na predmet zákazky - kolesový traktor.

(Správy o kontrole sú k nahliadnutiu aj na obecnej www-stránke.)

Keďže to bolo posledné rokovanie obecného zastupiteľstva v roku 2013, prerokovala sa aj úprava rozpočtu na rok 2013.

Návrh rozpočtu na roky 2014-2016

Názov	Návrh 2014	Návrh 2015	Návrh 2016
Príjmy			
1-bežný rozpočet	976 461,00	1 003 928,00	1 039 034,00
2-kapitálový rozpočet	5 909,00	5 909,00	5 909,00
3-finančné operácie	0,00	0,00	0,00
spolu obec	982 370,00	1 009 837,00	1 044 943,00
ZŠ s MŠ	11 420,00	11 420,00	11 420,00
Spolu	993 790,00	1 021 257,00	1 056 363,00
Výdavky			
1-bežný rozpočet	391 424,00	390 889,00	403 188,00
2-kapitálový rozpočet	0,00	0,00	0,00
3-finančné operácie	32 281,00	19 824,00	19 824,00
spolu obec	423 705,00	410 713,00	423 012,00
ZŠ s MŠ	471 262,00	494 824,00	519 563,00
Spolu	894 967,00	905 537,00	942 575,00

Návrh na schválenie úpravy rozpočtu na rok 2013 a návrh rozpočtu na roky 2014-2016 pripravila a prečítala ekonómka Eva Chromá.

Oboznámila poslancov o príjmoch a výdavkoch rozpočtu obce, v ktorých treba urobiť úpravu, a o rozpočte na nasledujúce tri roky.

Návrh na zmenu rozpočtu na rok 2013

Názov	Schválený	Upravený
Príjmy		
1-bežný rozpočet	938 787,00	1 145 894,00
2-kapitálový rozpočet	5 909,00	9 647,00
3-finančné operácie	0,00	112 897,00
spolu obec	944 696,00	1 268 438,00
ZŠ s MŠ	9 900,00	11 420,00
Spolu	954 596,00	1 279 858,00
výdavky		
1-bežný rozpočet	479 650,00	477 220,67
2-kapitálový rozpočet	0,00	147 246,00
3-finančné operácie	31 141,00	31 141,00
spolu obec	510 791,00	655 607,67
ZŠ s MŠ	623 577,00	620 839,00
Spolu	1 134 368,00	1 276 446,67

O návrhu VZN o miestnej dani z nehnuteľností na rok 2014 č. 3/2013 informovala poslancov Mgr. Mária Lipárová, nová pracovníčka Obecného úradu, ktorá má na starosti agendu daní. Poslanci schválili zmenu v § 6 Sadzba dane, bod 1a) – 0,08 eur za stavby na bývanie a drobné stavby, ktoré majú doplnkovú funkciu pre hlavnú stavbu. Starostka obce informovala poslancov o verejnom obstarávaní (podprahová zákazka), ktorého predmetom bol kolesový traktor. Najvýhodnejšia bola ponuka firmy EMATECH, s.r.o., Radošina, od ktorej sa zakúpil traktor v hodnote 47 820 €. Z dôvodu nedostatku finančných zdrojov treba prijať úver vo výške 47 820 €, ktorý bude použitý na úhradu kapitálových výdavkov na kúpu traktora. Poslancom boli predložené ponuky na financovanie od Všeobecnej úverovej banky, a.s., Topoľčany a Prima banky Slovensko, a.s., Nitra. Po zvážení podmienok poslanci schválili čerpanie úveru od Prima banky Slovensko podľa predloženej ponuky a s dobou splatnosti 3 roky. K čerpaniu úveru predložila kontrolorka obce kladné stanovisko.

Starostka obce informovala poslancov o kolaudácii bytovky na Školskej ulici, ktorá bude 5.12.2013. Poslanci schválili komisiu na výber nájomníkov do novopostavenej bytovky v zložení: Mgr. Gabriela Bahelková, Róbert Šteпка, Libuša Lisová a Jozef Kučera.

Pokračovanie na 3. strane

Pokračovanie z 2. strany

Ďalej poslanci riešili:

- Žiadosť DHZ Radošina o finančný príspevok na rok 2014 vo výške 2000 € - poslanci schválili v rozpočte 1500 € spolu pre DHZ Radošina a DHZ Bzince.
- Žiadosť Romana Kršáka o zníženie nájomného za prenájom obecných priestorov v kultúrnom dome – poslanci po diskusii schválili zníženie nájomného z 800 € na 600 € mesačne na obdobie od 1.1.2014 do 30.6.2014 s podmienkou, že upraví chodníky pred kultúrnym domom a vysadí náhradnú výsadbu namiesto vyrúbaných stromov.
- Žiadosť Komunity Kráľovnej pokoja Radošina o finančnú podporu k Vianociam 2013 pre 4 občanov Radošiny – poslanci schválili príspevok 7 € na jedného občana v hmotnej núdzi umiestneného v zariadení DSS Radošina podľa žiadosti.
- Zmenu otváracích hodín Pohoda bar Radošina, majiteľka Ing. Miriam Osúchová.
- Poskytnutie vianočného príspevku dôchodcom – schválené bolo 7 € na občana, muži od 62 rokov a ženy od 60 rokov vrátane.
- Oznámenie začiatku inventarizácie majetku, pohľadávok a záväzkov Obce Radošina od 1.11.2013 do 31.12.2013. V rámci interpelácií poslancov Ing. Blažej Rolinec infor-

moval poslancov o rekonštrukcii mosta v Piešťanoch v mesiacoch apríl a máj 2014 a navrhol prostredníctvom mikroregiónu požiadať o zriadenie pontónového mosta, pretože veľa občanov cestuje za prácou do Piešťan a tiež študentov do škôl a obchádzka by bola nákladná a časovo náročná.

Upozornil tiež na náletové dreviny pri Čertovej peci, ktoré sú na obecnom pozemku a navrhol ich odstránenie, a tiež odstránenie náletových drevín, ktoré zakrývajú výhľad na jaskyňu.

- Ing. Bohuš Bartošek - informoval poslancov o ukončenej výstavbe kanalizácie a rekonštrukcii cesty na Družstevnej ulici a upozornil na odstavené auto bez kolesa na Kamennej ulici.
- Libuša Lisová - upozornila na výtlky na Nádražnej ulici, ktoré by bolo treba pozasýpať aspoň štrkom.
- Jozef Kučera - informoval o akcii Radošinské Vianoce, upozornil na opravu plota nad parkoviskom oproti cintorína.
- Ing. Pavol Hauptvogel, PhD. - upozornil na zanesenú šachtu na Kamennej ulici pri Pavlisovi a pri Krajčírovi a na vyčistenie chodníka na Hlavine.

Starostka ukončila rokovanie a poďakovala poslancom za účasť.

S opravou Krajinského mosta sa začne v apríli 2014

Dlho pripravovanú opravu Krajinského mosta začne župa realizovať už v apríli nasledujúceho roka. Primátor Remo Cicutto v tejto súvislosti zvolal rokovanie, na ktorom sa spoločne zišli investor opráv, zástupcovia mesta, dotknutých orgánov a inštitúcií.

Vizualizácia opraveného mosta

Stretnutie

Vlastníkom Krajinského mosta, ktorý je súčasťou cesty II/499, je Trnavský samosprávny kraj, správcou je Správa a údržba ciest TTSK. Práve Správa a údržba ciest vypracovala projekt na opravu mosta. „Nemôžeme hovoriť o rekonštrukcii, bude to čiastočná oprava mosta, na celkovú rekonštrukciu nie sú financie,“ uviedol v úvode rokovania riaditeľ SÚ Miroslav Benka. Čiastočná oprava by však mala most výrazne skvalitniť. Vozovka sa rozšíri o 50 cm, odstránia sa jednotlivé vrstvy vozovky a nahradia novou a reprofiliuje sa hlavný pilier nosného oblúka. Celá rekonštrukcia bude podľa predpokladov investora trvať dva mesiace. Už v decembri chce investor vyhlásiť výberové ko-

nanie na dodávateľa stavebných prác. Do otvorenia letnej kúpeľnej sezóny 2014 však má byť most opravený. Keďže sa oprava mosta bude realizovať za úplnej uzávierky mosta, kompetentní v súčasnosti riešia otázku náhradnej dopravy. Do úvahy prichádza obchádzka cez Hlohovec alebo Lúku nad Váhom, prípadne inštalovaný pontónový most. „Vyvinieme iniciatívu, aby bola náhradná obchádzka práve cez pontónový most, všetko je však ešte vecou dohody a finančných možností,“ uviedol investor. Súčasný stav Krajinského mosta, vzhľadom na šírkové parametre a technický stav, nie je vyhovujúci pre dopravné zaťaženie tranzitujúcou nákladnou automobilovou dopravou. V súvislosti s technickým stavom mosta sa koncom mája tohto roka na moste obmedzil prejazd nákladných vozidiel s okamžitou hmotnosťou 12 ton.

Prevzaté

Stanovisko k rekonštrukcii Krajinského mosta v Piešťanoch

V súvislosti s pripravovanou rekonštrukciou Krajinského mosta sa na zasadnutí Tribečsko-inoveckého regiónu v Topoľčanoch 10.12.2013 uzniesli všetci členovia regiónu na znení listu, ktorým bude oslovený primátor mesta Piešťany, ako aj predseda Trnavského samosprávneho kraja, na potrebe riešenia obchádzky mosta postavením pontónového náhradného mosta. Ďalšie dve možnosti – obchádzka cez Lúku, prípadne cez Hlohovec, by totiž pre študentov a pracujúcich dochádzajúcich do Piešťan znamenali jednak veľkú časovú stratu, ale aj navýšenie finančných prostriedkov na dopravu.

ZO ŽIVOTA NAŠEJ ŠKOLY

Všetci sa tešíme na vianočné sviatky, na dni voľna, prázdniny. Aj naši školáci. Žiaci počítali dni do Mikuláša, do Vianoc. Prváci už čítajú slová, krátke vety. Žiakom pribúdajú vedomosti, každému podľa práce. Chodenie do školy je po troch mesiacoch pre všetkých samozrejmou. Skrinky pre žiakov na odkladanie vrchného odevu pomáhajú udržiavať priestory chodieb úhľadné, vybavenie tried interaktívnymi tabuľami sa naplno využíva a vyučovanie je vďaka nemu zaujímavé. Nie je to však jediné oživenie. Veľmi vydarenou akciou bola hodina dejepisu naživo pod názvom „**Vývoj zbraní a zbroje obdobia stredoveku**“, podujatie, ktorého sa zúčastnili všetci žiaci. Prostredníctvom vývoja zbraní a zbroje stredoveku nám hostia ukázali život rytierov na hradoch počas križiackych výprav. Videli a počuli sme, ako sa kedysi bojovalo, aké zbrane sa používali, ako vyzerali sedlá na kone, brnenia, meče, a to všetko bolo ešte doplnené ukážkou šermovania. Zaujalo to všetkých - od najmenších po najväčších. Na záver bola diskusia, v ktorej nás mnohí žiaci milo prekvapili zmysluplnými otázkami, ktoré kládli účastníkom skupiny historického šermu Bojník.

Deviatáci už vážne pomýšľajú na ďalšie štúdium po ukončení základnej školy. Pomáhajú im k tomu besedy s učiteľmi z rôznych škôl, na ktorých sa dozvedajú o výhodách štúdia na ich škole a uplatnení sa po štúdiu. Aj žiaci sa zúčastňujú dní otvorených dverí na iných školách v blízkych mestách, aby prípadne vybratú strednú školu videli aj na vlastné oči. Prednedávnom písali deviatáci ako prípravu na rozhodujúce testovanie v „Monitore“ test Comparo. Monitor už bude vážnou skúškou, ktorej výsledok zaväzú pri prijímaní na ďalšie štúdium. Učiť sa nemusia len deviatáci, ale všetci, veď od budúceho školského roka sa sprísnia podmienky prijatia na gymnáziá a stredné školy. My učitelia tento krok hodnotíme pozitívne.

Koncom kalendárneho roka býva technická olympiáda, na ktorej v posledných rokoch naši žiaci dosahujú pekné výsledky. Tak tomu bolo i tento rok. V okresnej súťaži v kategórii starších žiakov - ročníky 8. a 9., súťaž dvojíc, dosiahli žiaci ôsmeho ročníka S. Košík a M. Michalík 1. miesto. V kategórii B - ročníky 5.-7., žiačka M. Macháčová dosiahla pekné 4. miesto.

S príchodom Mikuláša sme krásne vianočne vyzdobili školu. 5. decembra sme ako darček k Mikulášu dostali možnosť zúčastniť sa na bábkovom vystúpení skupiny Lampášik v kultúrnom dome. Za tento darček ďakujeme ochotníckemu súboru Hlavina, ktorý nám vystúpenie sponzoroval a každý žiak dostal pri odchode malý sladký darček. Na druhý deň – na Mikuláša, to v škole vrelo. Deviatáci sa prezliekli za mikulášske bytosti a navštevovali triedy. Najviac bolo čertov, ktorí brali niektorých neporiadnikov do vriec, no po chvíli ich vrátili, pretože im prisľúbili viac poslušnosti. Mikuláš sa všetkým prihovril pekným slovom a anjeličkovia rozdávali sladkosti. Sladkosti kúpila Rada školy.

G.b.

MIKULÁŠSKY TÝŽDEŇ V MATERSKEJ ŠKOLE

Vianočné sviatky sú najmä o pokoji, obdarovávaní, o rodinnej teplote. Nenahraditeľné sú chvíle v rodinách s malými deťmi. Tie ich

nedočkávané očká a šťastné úsmevy...

V materskej škole sa veľmi aktívne začínajú vnímať Vianoce začiatkom adventu zhotovením adventného kalendára, adventného venca, vetvičkou „barborky“ a príchodom Mikuláša. Sme lo sa dá povedať, že tento rok sa konal **mikulášsky týždeň**, pretože naše deti v MŠ absolvovali krátky maratón kultúrnych vystúpení. V utorok v MŠ zahrli bábkovú rozprávku o Neposlušných kozliatkach bábkoherci zo Senice. Rozprávka končila ponaučením, aby deti nedôverovali cudzím, neznámym. Vo štvrtok už v ranných hodinách sme sa presúvali do KD, kde deti opäť mohli vidieť bábkové predstavenie o zábudlivej Červenej čiapočke a reperovi vlkovi. Predstavenie malo dynamiku, vtip, farebnosť, deti boli aktívne vtiahnuté do deja – vystúpenie divadielka ZVONČEK bolo na profesionálnej úrovni. Stromček, hudba, balíčky... Nedočkávané detičky od piatkového rána čakali, kedy príde Mikuláš k nám do MŠ. Nesklamal – prišiel aj so svojou skupinou pomocníkov. S anjelíkmi a huncútmi čertmi. Chvilu bol strach, ale rýchlo pominul. Básne, piesne, odmena a spoločná zábava s mikulášskou družinou vyvrcholila pred obedom. Po odpočinku a posilnení olovrantom sme sa s deťmi presunuli pred kultúrny dom, kde spolu s ďalším Mikulášom rozsvietili radošínsky vianočný stromček a odvaha pri prednese básne či zaspievaní piesne opäť nebola zadarmo. Tento Mikuláš prišiel pre všetky deti obce. Neodradilo nás ani nepriaznivé počasie a snáď sme začali novú tradíciu.

G. Cviková

Foto: V. Kršková

POĎAKOVANIE

Poďakovanie patrí tým, čo sa bezprostredne pričinia o akúkoľvek pomoc, v akomkoľvek smere. Aj my v mene našich detí z MŠ chceme poďakovať tým, čo pomohli zlepšiť našu výchovno-vzdelávaciu činnosť a spríjemniť chvíle deťom počas dochádzky do MŠ materiálnou pomocou počas celého kalendárneho roka 2013. Nielen samotní rodičia sa podieľajú na pomoci, ale aj zložky a firmy, ktoré sú aktívne v obci.

Ďakujeme: OÚ Radošina, PD Radošinka, firme Schurter, s.r.o., Únii žien Radošina, divadelnému súboru Hlavina a rodinám našich detí: Húskovej, Gálikovej, Kováčovej, Cesnekovej, Mochákovovej, Piknovej, Montgomery, Močkovovej, Kučerovej, Konečnej, Blahušovej.

**PRAJEME PRÍJEMNÉ VIANOČNÉ SVIATKY
A ÚSPEŠNÝ NOVÝ ROK 2014**

kolektív MŠ

Nemilovať knihu...

„Nemilovať knihu znamená nemilovať múdrosť, a nemilovať múdrosť znamená stávať sa hlupákom.“

(Ján Ámos Komenský)

Blížia sa Vianoce, kedy je zvykom obdarúvať toho, koho máme radi, s kým prežívame chvíľky života. V príjemnom tichu domova sú pre rodičov nenahraditeľné chvíle, keď môžu so svojimi deťmi tráviť tento čas, rozprávať sa alebo čítať knihu, ktorú si ich dieťa našlo pod vianočným stromčekom. Kniha patrí akoby už k tradičným a v dnešnom digitálnom svete aj potrebným darčekom. Je veľa možností pre rodičov, ako zadovážiť knihu svojmu dieťaťu a manipulovať s ňou, aby sa tak rozvíjala

„predčitateľská“ gramotnosť – teraz mám na mysli deti v predškolskom vzdelávaní.

Rodičom, ale aj pedagógom ponúkam niekoľko užitočných rád na podnietenie záujmu detí o knihy a činnosti s nimi. Desať rád pre dospelých na rozvíjanie počiatočnej čitateľskej gramotnosti dieťaťa:

- ☞ začnite čítať dieťaťu od narodenia, dokonca aj najmladšie deti získavajú skúsenosti zo zvukov, hlasu blízkej osoby,
- ☞ nenechajte ani jeden deň bez čítania dieťaťu,
- ☞ čím ste živší, tým viac bude dieťa sledovať vaše rozprávanie,
- ☞ používajte výrazný prednes, čítanie je pre dieťa do istej miery predstavenie,
- ☞ neponáhľajte sa pri čítaní, trvá určitú dobu, kým sa dieťa preniesie do príbehu,
- ☞ nebojte sa odkloniť od textu – improvizujte,
- ☞ uspokojte zvedavosť dieťaťa, odpovedajte na jeho otázky vždy a kedykoľvek,
- ☞ nikdy neprestaňte čítať nahlas, dokonca aj keď dieťa zvládlo čítanie,
- ☞ zabezpečte, aby čítanie nebolo pre dieťa len pasívnou činnosťou, pridajte humor, zapojte dieťa do pretvárania a vysvetľovania obsahu čítaného príbehu,
- ☞ počas čítania si dieťa posadte do lona, vytvorte pohodlné prostredie, aby vás dieťa pri čítaní mohlo pozorovať,
- ☞ dieťa by malo mať svoju vlastnú knižnicu, aby mohlo vždy „čítať“, keď potrebuje.

Tak neváhajte nad knižným darčekom pre svoje dieťa, podporíte detskú zvedavosť, fantáziu a komunikatívnosť.

Text a foto: G. Cviková

Kam kráčaš?

Každé tri roky sa na celom svete organizuje testovanie 15-ročných študentov, ktorí reprezentujú okolo sedemdesiat štátov. Ide o testovanie PISA. Nebudem vás trápiť anglickou skratkou (po našom je to program na medzinárodné testovanie študentov), ide o testovanie pod záštitou OECD. Zvláštnosťou tohto programu je to, že sa nezameriava výhradne na obsah učebných osnov z konkrétnych predmetov. Jeho cieľom je preveriť, do akej miery sú žiaci v tomto veku schopní aplikovať teoretické vedomosti do reálneho života, čiže ako sú vybavení pre život v spoločnosti. Deti sú preverované z matematiky, čitateľskej gramotnosti, no súčasťou testu je aj dotazník, ktorý zisťuje pomery v domácnostiach.

Pamätám si, že keď som bola ja žiačkou ZŠ, umiestňovali sme sa my, Slováci, na popredných priečkach. Samozrejme, náš školský systém bol často kritizovaný za to, že žiaci sú nútení memorovať, že sa učia príliš veľa teórie, jednoducho, že sa učíme veľmi veľa a zbytočne. Zlomovým bodom bol rok 1989, kedy došlo k doteraz najväčšej reforme školstva. Začal sa klásť dôraz na žiaka, na prístup k nemu, na jeho potreby, zvláštnosti, individualitu. Trvalo to, samozrejme, niekoľko rokov, ale dnes sú dôsledky už stopercentne viditeľné.

V poslednom testovaní PISA, ktorého výsledky boli zverejnené v týchto dňoch, sme sa ocitli na chvoste. Predbehli sme len krajiny ako Čile, Izrael, Turecko a Mexiko. Teraz sa, pochopiteľne, všetci pýtajú, ako je to možné. Ako prví sú vždy podrobení kritike učitelia. Podobné výsledky sa im dávajú za vinu, sú nútení neustále sa vzdelávať, vychádzať žiakom v ústrety, prispôbo-

vať sa požiadavkám spoločnosti. Problém je však ukrytý niekde inde. Keď porovnáme učivo z obdobia, keď som chodila na ZŠ s tým, ktoré majú žiaci dnes, vidím veľký rozdiel, a to uplynulo len necelých desať rokov. Žiaci sa učia oveľa menej, no stále im to príde veľa. Rodičia sa sťažujú na rastúce nároky, ktoré sa na ich deti kladú, pritom situácia je presne opačná, deťom sa významne vychádza v ústrety. Je pravdou, že množstvo teoretických poznatkov, ktoré sme sa kedysi museli učiť, bolo možno nepotrebné, ale na druhej strane - ako chceme testovať uplatnenie teórie v praxi, keď sa teória vypúšťa? Ak nie sú žiaci vedení k zodpovednému prístupu k učeniu z domu, škola veľa nez môže.

Okrem postoja k učeniu sa zmenili i hodnoty, hrdinovia a vzory. Z televízie sa na nás hrnú samí záškoláci, lajdáci, flákači, „hrdinovia“, ktorí napriek tomu, že sú nezodpovední, drzí a často vulgárni, dosiahnu to, čo chcú a všetko sa im nakoniec prepečie. Ani nepamätám, kedy som naposledy videla film o vedcovi, skladateľovi alebo len šikovnom človeku, ktorý vlastným snažením niečo dokázal. Pre mňa osobne je kniha hodnotnejšia ako film, pretože mi dáva priestor rozvíjať si vlastnú predstavivosť. Aj keď čítam hotový príbeh, sama si vyberám, ako budú postavy vyzerajú, v akom prostredí budú pôsobiť. Sledovaním televízie, hraním hier, či behaním po internete som len pasívnym prijímateľom niečoho, čo vytvoril niekto iný.

Mrzí ma, keď vidím, akým smerom sa uberáme a ako sa mnohí za jeho správnosť bijú do prs. Mali by sme sa zamyslieť a začať od seba. Kam kráčaš, človek?

Mgr. S. Bahelková

RADOŠINSKÉ VIANOCE 2013

Dobré predvianočné správy

Žil kedysi v radošinskom regióne človek, ktorého prezývali Kočinant, svojský posol správ viac i menej dobrých. Ak by teraz žil, určite by po okolí rozniesol správu, že v predvianočnej Radošine sa udialo čosi výnimočné. Už sedemnásťkrát sa tu stretli priaznivci divadla na Radošinských Vianociach, počas ktorých oslávili nádherné výročie – 50 rokov od vzniku Radošinského naivného divadla.

25.12.1963 mala v starom kultúrnom dome na Nitrianskej ulici premiéru prvá hra divadla, ktoré si neskôr dalo ten najkrajší názov - Radošinské naivné divadlo. Vtedy herci ani diváci netušili, ako významne sa tento dátum zapíše do histórie našej Radošiny a že práve vďaka divadelníkom sa táto dedina stane slávna. RND do dnešných dní odohralo takmer deväťtisíc repríz a potešilo okolo tri milióny divákov, nielen na Slovensku. A stále sa s radosťou vracia na javisko v rodnej obci. Máme k čomu divadelníkom blahoželať, máme byť na koho hrdí.

Program tohtoročných Vianoc bol naozaj bohatý. Vo štvrtok 5. decembra Občianske združenie Hlavina (organizátor Radošinských Vianoc) darovalo deťom materskej a základnej školy predstavenie bábkového divadla Lampášik. Deťom sa páčil príbeh a dospelým aj reakcie detí. Dúfame, že medzi nimi sú aj budúci herci, diváci sú z nich už teraz výborní. V piatok sme v Radošine víтали Mikuláša a tiež aj Radošinské naivné divadlo. Prvé kroky členov RND smerovali na cintorín, kde pán dekan dôstojne posvätil kríž osadený z iniciatívy RND na pamiatku Štefanovi Čamborovi (Kočinantovi), ktorý zomrel v roku 1950 a je pochovaný na radošinskom cintoríne na neznámom mieste. Mnohým bol známy, jeho hrob známy nie je. Práve Kočinant bol ústrednou postavou hry *Polooblačno*, ktorú RND odohralo v piatok večer a ktorej hlavnou témou je Radošina v predchádzajúcom dvadsiatom storočí (roky 1900-1950). Starší si zaspomínali, mladší sa dozvedeli aj nové dejinné súvislosti a ako to už pri predstaveniach RND býva, bolo nad čím rozmýšľať i smiať sa. Na kultúrny dom sa premietali fotografie z histórie RND, do noci na cestu divákom svietila veľká muchotrávka.

V sobotu nás v Radošine potešil nielen sneh, ale najmä radošinské premiéry novej hry S. Štepku *Sčista - jasna*, ktorá je správou o druhej polovici minulého storočia v Radošine, ale aj okolitom svete. Diváci v sále sa nielen zabávali, ale mnohí súčasne identifikovali postavy, ktorých predlohou boli konkrétni Radošinci a udalosti, ktorými boli kedysi priamymi účastníkmi. Aj tým mali predstavenia ešte špecifickejšiu atmosféru ako inde. Pozvanie prijali i zakladajúci členovia RND, prítomní boli všetci, čo sa na novej hre podieľali (režisér O. Spišák, skladateľ J. Haško, choreografka E. Burdová, dramaturgička D. Abrahámová). Radosť, vďačnosť, hrdosť, dojatie – to bola zmes pocitov, ktoré bolo v sále cítiť počas predstavení, ale aj pri srdečnom blahoželaní k 50–tke RND divadelníkmi z Hlaviny – pesničkou, tortou i krátkym vinšom. V nedeľu 8. decembra sa úžasná atmosféra vytvorila počas svätej omše, venovanej zosnulým bývalým členom RND Kataríne Kolníkovej, Jánovi Melkovičovi, Miroslavovi Sigetovi a Ľudovítovi

Močkovi, ale aj päťdesiatročnému RND, ktorú celebroidoval nitriansky biskup Mons. Viliam Judák. Otec biskup v rámci slávnostnej omše predniesol aj veľmi zaujímavú esej o zmysle humoru, veľkým zážitkom pre prítomných bol spev členov RND – Marušky Nedomovej, Mojmíra Caba-

na, Simony Martausovej a Mišky Szöcsovej. Popoludní a večer už patrilo javisko Divadlu Hlavina a jeho novej hre *Ako bolo*, tiež tematicky úzko prepojenej s históriou Radošiny. Zdá sa, že diváci z *Ako bolo* odchádzali s odpoveďou: „dobre bolo“. A spokojnosť diváka je pre nás tá najväčšia odmena.

Program tohtoročných Radošinských Vianoc ukončili v nedeľu 15. decembra deti z Divadielka Hlbočinka veselými scénkami i pesničkami. Práve ich odkaz, že divadlo v Radošine bude mať pokračovateľov, bol tou najlepšou bodkou za tohtoročnými divadelnými Vianocami.

Radošinské Vianoce 2013 sa jednoznačne podarili. Radošina žila divadlom, peknými spomienkami a ľudskými stretnutiami. Všetkým, ktorí sa akokoľvek na ich priebehu podieľali (a nebolo ich málo) patrí veľká vďaka. A to hercom a technikom RND i Hlaviny, tým čo pomohli s výzdobou, obsluhou, umývaním riadov, v šatniach, pri vstupenkách, pri premietaní, upratovaní, výrobe vstupeniek i bulletinov, s nákupmi, s upečením koláčov, oblátok, či krásnej torty, tým, čo sa zaslúžili o nádherný priebeh omše, poskytli priestory kultúrneho domu, fotografom, sponzorom a, samozrejme, divákovi. Podarilo sa nám spolu v predvianočnej Radošine opäť pripomenúť, že kultúra a kultúrnosť tu nie sú a, dúfajme, ani nebudú neznámymi pojmami. Ďakujeme.

Mária Escherová
Foto: Lukáš Chovanec

Zábery z predstavenia Sčista— jasna

Foto: Lukáš Chovanec

Foto hore: Plná sála nadšených divákov na predstavení Sčista — jasna, niekoľkonásobným potleskom prejavili potešenie z predstavenia.
 Foto dolu: Svätá omša za RND, celebrant Mons. Viliam Judák, nitriansky biskup
 Autor fotografií: Lukáš Chovanec

Divadlo Lampášik a jeho vďační diváci

Foto: M. Escherová

Vľavo: záber z hry RND
Polooblačno
Nad tým vľavo: posväte-
nie kríža Š. Čamborovi
Vpravo: Divadlo Hlavina
v hre Ako bolo

Foto: M. Escherová

Útočme na deti, tie nám to nevrátia... či?

Nie v každej obci majú obyvatelia možnosť vyjadriť svoj názor. Radošinské noviny čítam rada a vždy, v augustovom čísle ma však zarazil, no zároveň aj pobavil článok s názvom „Posledný školský deň alebo Nikto nie je dokonalý“, na ktorý reagujem až dnes pre dôvody nedostatku miesta v minulom čísle. V júni moja dcéra dokončila základnú školu, prežila tam krásne roky so spolužiakmi i učiteľmi. Rozlúčková slávnosť bola pre nich neopakovateľným zážitkom, na ktorom sa všetci nadreli. Príhovor, ktorý bol spomínaný v článku, síce písala, ale bol одобrený celou triedou a tiež učiteľským zborom, keďže ho počuli na spomínanej slávnosti, taktiež „akože básničky o spolužiakoch a spolužiakoch“. Nie je na mieste, aby niekto nezainteresovaný posudzoval prácu ľudí, ktorých nepozná. Pobúrilo ma, že autorka článku sa snažila zhodnotiť moju výchovu. Nemám pocit, že som svoju dcéru zle vychovala. Každý má však iné priority, pre niekoho je podstatnejšie sledovať cudzie deti ako tie svoje.

Je normálne, že si autorka myslí, že výborný prospech a reprezentácia

školy je na škodu? Pisateľka bola pobúrená, že moja dcéra bola ocenená za príkladné správanie, a tým daná za určitý vzor pre ostatných žiakov. Kladiem si však otázku, prečo sa to nespýtala učiteľského zboru, ktorý vyberal ocenených. Mrzí ma, že práca pedagogického zboru našej školy bola v spomínanom článku zosmiešnená a ponížená. Slová, ktoré autorka použila, sú veľmi silné, jej vyjadrenia sú založené na emóciách, ktoré by mal dospelý človek zvládať. Ja si tiež nemyslím, že žiakom s výborným prospechom sa má všetko tolerovať, ale príde mi malicherné zľahčovať skvelé výsledky všetkých žiakov. Je azda zlé, chcieť niečo v živote dosiahnuť? Ísť si za svojím?

Gabriela Blahušová

Tento článok je uverejnený z dôvodu poskytnutia rovnakého priestoru pisateľke prvého článku, ako aj odpovedi pani Blahušovej. Týmto považujeme vec za obojstranne vybavenú a prosíme čitateľov, aby v budúcnosti svoje konfrontačné názory neriešili prostredníctvom Radošinských novín. Za pochopenie ďakujeme.

JUDr. M. Kolková

Báseň pre Mikuláša

Dám ti svoje rukavičky,
obleč si ich na ručičky.
Keď však budeš lietať svetom,
dones pekný balík deťom.

Čerta nechaj doma,
nechcem ho tu znova.
Čerta sa my bojíme,
preto slzy roníme.

Pesničku ti zaspievame,
radovať sa s tebou chceme.

Prosíme ťa, Mikuláš,
Vianoce nám privolaj,
lebo sniežik nie je,
a slnko sa stále smeje.

Preto prosím, Mikuláš,
dones deťom radosť zas!
Vtedy veľkú radosť máme,
keď vás v škole privítame.

K. Štepková, 4. ročník

Spoločenská rubrika

SEPTEMBER—OKTÓBER 2013

Narodili sa

Natália Roselyn Torricelli
Marko Pánsky
Zoja Bartíková

Manželstvo uzavreli

Mgr. Zuzana Capová a Bc. Michal Kaplár

Okrúhle životné jubileá

50

Ing. Vladimír Sedlár
Miloš Rybníkar
Peter Fulír
Alena Macová
Róbert Krajčík
Daniela Nagypová

60

Mária Helbichová
Emília Ďurišová
Miroslav Basár
Eva Masrnová
Hana Pintérová

70

Ivan Bušík
Ladislav Krška
Augustín Gálik
Vladimír Šteпка
Ida Pupáková

75

Štefan Pavlis
Jozef Jančich

Pekného veku sa dožili

Augustín Rojko—80 rokov
Irma Šimovičová—80 rokov
Tibor Slezárik—81 rokov
Irena Bartovičová—82 rokov
Jozef Hrašna—82 rokov
Štefánia Krajčírová—83 rokov
Anton Slezárik—84 rokov
Irena Kovačovičová—84 rokov
Augustín Fiala—84 rokov

Všetkým Vám prajeme veľa zdravia do ďalších rokov!

† OPUSTILI NÁS

Štefánia Gáliková—86-ročná
Marta Machovičová—71-ročná
Ján Bernát—74-ročný

Spomíname!

SENIORI

Slávnostné vianočné posedenie

Klub dôchodcov v Radošine usporiadal 11. decembra 2013 predvianočné slávnostné posedenie svojich členov. Už po šiestykrát sme sa stretli v priestoroch svadobky kultúrneho domu. Zišlo sa nás 35, čo je 81 % zo 43 členov klubu. Posedenie sa konalo takmer ako na štedrý večer v každej kresťanskej rodine. Nechýbala modlitba, oblátky s medom a vyprážaná ryba so zemiakovým šalátom. Spevácka skupina „Radošania“ nám pripomenula zvyky našej obce štedrovečernej oslavy narodenia Ježiška, nášho Spasiteľa a Vykupiteľa, v podaní pani Marienky Pavlovičovej. Potom spievali známe koledy a iné vianočné piesne. Piesňou „Tichá noc, svätá noc“ dojali všetkých prítomných, ktorí sa postupne pridali k ich spevu. Ďakujeme Mgr. Gabike Cvikovej za prípravu a vedenie kvalitného programu.

Stretnutia seniorov, teda skôr narodených občanov Radošiny, nás ešte viac spájajú do veľkej rodiny rovesníkov. Je nám spolu dobre, nežijeme iba pre naše choroby, ale si vychutnávame krásy života, ktoré sú nám dopriate. Na tvárach prítomných dôchodcov bolo vidieť spokojnosť a pohodu, čo je odmenou pre organizátorov tohto podujatia. Ale vždy sa nájdú jedinci, čo sú iba nespokojní. Ale my akceptujeme aj takýchto účastníkov.

So želaním pevného zdravia, šťastia, lásky a porozumenia v našich rodinách sme naše stretnutie ukončili.

H. Štreicherová
Foto: M. Bušíková

Mikuláš v obci

Na Vianoce sa tešia najmä deti. Prvý, kto nám oznamuje, že Vianoce už klopú na dvere, je Mikuláš. A ako by to bolo, keby neprišiel do našej obce? Aj tento rok

Únia žien v spolupráci s Obecným úradom pripravila pre deti privítanie Mikuláša a jeho verných kamarátov anjela a čerta. Všetko sa to odohralo pred kultúrnym domom 6. decembra. Pred začiatkom vystrájalo počasie - silný vietor, sneženie, kvapky dažďa. S príchodom Mikuláša utíchol vietor a nedočkavé deti radostne vítali túto trojicu. Mikuláš slávnostne rozsvietil vianočný stromček a potom obklopený deťmi si vypočul veľa krásnych básničiek a vinšov. Každému za odmenu podal balíček so sladkosťami a písacími potrebami. Na tie

si mohli deti napísať či nakresliť, čo sľúbili Mikulášovi. Prácu mal aj čert, veď nie všetci poslúchajú. Na výstrahu pár nezbedníkov čert postrašil reťazou a vrecom. Po rozdaní darčiek a zotmení sa išla táto trojica do Domova opatrovateľskej služby, kde sa porozprávali s našimi starými občanmi a tiež im odovzdali drobné darčeky. Za balíčky sa starí občania podelili o svoje zážitky z čias svojej mladosti.

G.b.
Foto: Silvia Bahelková

ČO NOVÉ V ŠK RADOŠINA

ŠK Radošina – jeseň 2013

Blíži sa koniec roka, čas pre hodnotenie predchádzajúcich činností, dosiahnutých výsledkov, ale aj čas pre plánovanie novej práce a stanovenie ďalších, zvyčajne vyšších, ale reálnych cieľov. A aj keď vo futbale je to hodnotenie len polovice času sezóny, týždeň po skončení jesennej časti súťaže sme sa stretli – hráči, výbor, za OÚ pozvanie prijali starostka JUDr. Kolková a poslankyňa Mgr. Bahelková a bilancovali sme.

Naše hrácke kolektívy dosiahli po jeseni tieto umiestnenia:

Starší žiaci				
5. miesto	8 zápasov	4 1 3	skóre 50:29	13 bodov
Dorast				
4. miesto	9 zápasov	5 0 4	skóre 28:19	15 bodov
A mužstvo				
7. miesto	15 zápasov	7 2 6	skóre 25:20	23 bodov

Mužstvo dospelých získalo siedme miesto splnilo predpokladaný cieľ. Možno to mohlo byť lepšie, možno nás vonku občas opustilo šťastie, a keby nám ku koncu nepribúdali zranenia, tak... Ako tréner si dovoľím povedať, že to 7. miesto je asi zaslúžené a spravodlivé. Som rád, že mladí hráči dozrievajú, starší hrajú stabilne a ako kolektív určite napredujú. Ak však chcú byť lepší a nespoliehať sa na „keby“ a vrtkavé šťastie, tak najlepšie je na sebe tvrdo pracovať.

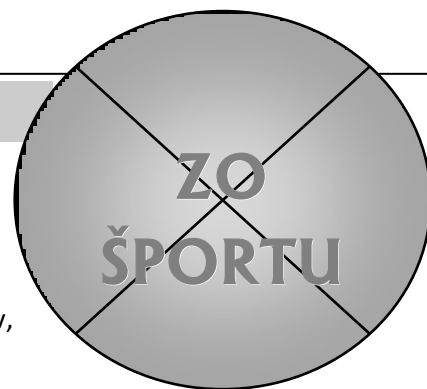
Na druhej strane 7. miesto je „pekné“, a ako som už párkrát povedal, som rád, že tu hrajú naši odchovanci a že som trénoval mužstvo „Radošinčanov“ aj na úkor nejakého miesta v tabuľke. Použil som minulé čas, pretože som požiadal o výmenu a ukončenie trénerstva. Novým trénerom bude p. Rybníkar. Pripravuje sa druhý ročník Vianočného turnaja v minifutbale, ktorý sa bude konať 21.12.2013. Hrať sa bude na polyfunkčnom ihrisku za účasti mužstiev z Radošiny, Šalgoviec, Orešian, Veľkých Ripňan a Moravian. Pre účastníkov a, samozrejme, fanúšikov, ktorých týmto pozývame, je pripravené občerstvenie a kapustnica. A ak nám bude priat počasie, tešíme sa na vydané športové podujatie.

Počas zimnej prípravy výbor zabezpečil hráčom sústredenie vo Vrbove (za finančnej podpory PD Radošinka, za čo ďakujeme), v očakávaní zvýšenia kondičnej pripravenosti mužstva.

Ďalšou z činností výboru je obnova priestorov spárch z dôvodu hygieny a čiastočne aj bezpečnosti. Prípravné a pomocné práce budú urobené svojpomocne (hráči, výbor). Finančne práce zabezpečuje Obecný úrad. Ďalšou stavebnou činnosťou bude pristavenie WC pre fanúšikov. Práce zabezpečí sponzorsky PD Radošinka. Napriek zimnej prestávke je v klube živo.

Na záver chcem všetkým fanúšikom poďakovať za účasť a priazeň na futbalových zápasoch, hráčom za výsledky a predvedenú hru, výboru za zabezpečenie športovej a organizačnej činnosti, sponzorom, a hlavne OÚ za finančné zabezpečenie chodu klubu.

Za ŠK L. Krajčír

Úprava ihriska a budov, ktoré si vyžiadali čas.

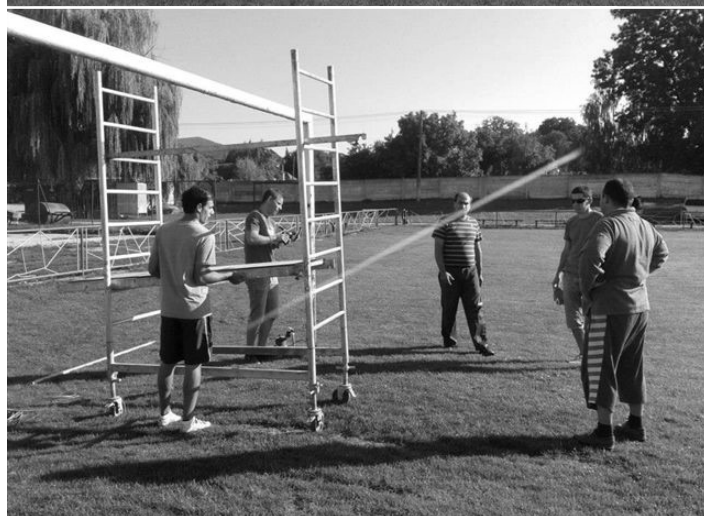

Foto: M. Kolka